

เรณู ประธานกลุ่มผู้ค้าในกรุงเทพฯ

เรณูเป็นผู้นำกลุ่มสหกรณ์บริการชุมชนหมู่บ้านนักกีฬา ซึ่งทำงานในเขตหมู่บ้านของเธอในกรุงเทพฯ เธอและผู้นำคนอื่นๆ ร่วมกันช่วยเหลือผู้ค้าและครอบครัวโดยช่วยแจกจ่ายอาหาร อำนวยความสะดวกในการเข้าถึงบริการทางการแพทย์ เจริญกับสำนักงานเขตฯ เกี่ยวกับระเบียบความปลอดภัยสำหรับตลาด และเรียกร้องให้คืนพื้นที่ค้าให้ผู้ค้าที่ถูกไล่ที่

ผู้ค้าต้องดิ้นรนหาเลี้ยงชีพในช่วงการระบาด ของเชื้อไวรัสโควิด-19 ในกรุงเทพฯ ทั้ง 3 ระลอก สถานการณ์เลวร้ายลงมากในช่วงการระบาดของสายพันธุ์เดลตากลางปีพ.ศ. 2564 เมื่อรัฐบาลออกมาตรการจำกัดต่างๆ และประกาศเคอร์ฟิวอีกครั้งเป็นเวลานานหลายเดือน ตั้งแต่เดือนเมษายน 2564

“ร้านปิดไปแค่วันเดียว คนก็ระแวงกันแล้วว่าคนขายจะติดโควิด ยิ่งถ้าสื่อกันว่าติดโควิด ลูกค้ายังไม่ไปร้านนั้นใหญ่มากเลย”

โดยเฉพาะแม่ค้าต้องดิ้นรนมากขึ้น เพราะต้องปิดร้านเพื่อสอนหนังสือลูกๆ ที่บ้านช่วงโรงเรียนเปิด

ผู้ค้าจำนวนมากไม่มีทางเลือกอื่นนอกจากต้องอดมื้อกินมื้อ กินของซ้ำๆ ยืมเงินคนอื่น หรือถอนเงินออมออกมาใช้ให้ได้อยู่ได้ แรงกดดันทางการเงินและวิกฤตสุขภาพนี้ก่อให้เกิดปัญหาสุขภาพจิต เช่น ความเครียด ความวิตกกังวล และภาวะซึมเศร้า เป็นต้น

ผู้ค้าหลายรายได้รับเงินเยียวยาจากโครงการช่วยเหลือของรัฐบาลช่วงต้นปีพ.ศ. 2564 จำนวนเงิน 3,500 บาท สองครั้ง เพื่อนำไปซื้อสิ่งจำเป็น แม้ว่าเงินช่วยเหลือนี้จะพอช่วยประทังชีวิตได้บ้าง แต่ไม่พอสำหรับค่าใช้จ่ายเร่งด่วนหรือเงินทุนที่จะทำให้ความเป็นอยู่กลับมาเหมือนเดิม

สหกรณ์บริการชุมชนหมู่บ้านนักกีฬาให้การช่วยเหลือเพิ่มเติมที่จำเป็นมากสำหรับสมาชิก โดยมีเรณูเป็นผู้ช่วยประสานงาน

“โชคดีที่สมาพันธ์เครือข่ายแรงงานนอกระบบมอบถุงยังชีพให้เราจำนวนมาก เพราะเราไม่ได้แค่ดูแลสมาชิก แต่ยังต้องดูแลทั้งชุมชน”

นอกจากนี้ ยังมีหลายคนที่แสดงความมั่นใจ เช่น ผู้ค้าบางคนแบ่งอาหารของตัวเองให้คนอื่น ๆ
“เราจะไม่ยอมให้เพื่อนอดตาย”

ตอนที่มีการเอามาตรการป้องกันที่ไม่เหมาะสมมาใช้ในตลาด สหกรณ์ของเรา ก็ช่วยแก้ไขปัญหาด้วย
“ปัญหาอยู่ที่ให้เข้าออกตลาดทางเดียว คนมาซื้อของเลยต้องเดินอ้อมไกล สุดท้าย
เราเลยเปิดทางเข้าทุกทางแล้วติดเครื่องวัดอุณหภูมิไว้ทุกทางเข้า ทางการกักกิโลมิให้ทำได้
เพราะเราเป็นผู้ซื้อเครื่องวัดอุณหภูมิเอง”

มีการจัดหาวัดขึ้นให้กับผู้ค้าในตลาดตามคำขอของโสมเน็ทประเทศไทยและสมาพันธ์เครือข่ายแรงงานนอก
ระบบ หัวหน้ากลุ่มแรงงานกล่าวว่าผู้ค้าจะลังเลใจที่จะรับวัคซีน เลยอาสาพาพูดโน้มน้าวใจให้ฉีด
“วันที่หมอมานัดวัคซีน ฉันเลยอาสาช่วยที่จุดลงทะเบียนรับวัคซีน”

เรากล่าวว่ารัฐบาลมีบทบาทสำคัญในการช่วยให้ผู้ค้ากลับมาค้าขายได้อีกครั้ง โดยจัดให้มีพื้นที่ขายของ
พัฒนาโครงสร้างที่เป็นธรรมกว่าเดิมโดยดูว่าค้าขายแถวไหน
และแก้ไขอุปสรรคในการกู้เงินจากธนาคารออมสิน

“สิ่งที่รัฐบาลทำได้ในตอนนี้คือ คืนพื้นที่ให้กับผู้ค้าเพื่อให้พวกเขาหาเลี้ยงชีพ
แค่นี้ก็ไม่ต้องกังวลอะไรแล้วเพราะพวกเราเอาตัวรอดได้ ลูกค้ารู้จักเรา แค่นี้ให้เราทำมาหากินได้ก็พอแล้ว”

**มาจากการสัมภาษณ์กับเรณูสำหรับ [การศึกษาวิกฤตโควิด-19](#)*

[และเศรษฐกิจนอกระบบ](#)ของเครือข่ายจัดตั้งผู้หญิงในเศรษฐกิจนอกระบบรอบที่ 2

ในเดือนตุลาคมและธันวาคม พ.ศ. 2564 และได้รับความยินยอมจากเรณูให้เผยแพร่ได้